

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. X. De quibusdam aliis Scholæ Parisiensis Doctoribus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

134 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS ,
confid. 14.) si fiat limitatio sui usus in Beneficiis conferendis , vel in exem-
ptionibus , non debet rationabiliter conquiri , dum hoc manifestè fit propter studium
litterarum , præsertim sacra doctrina.

9. Credo equidem Gersonium , & Universitatem ipsam ,
ut jam antea dixi , litterarum profectum , & fructum in Ec-
clesiam à viris doctis proventurum spectasse , in procurandis
beneficiis , ac exemptionibus , Magistris , & Alumnis suis con-
tra juris communis dispositionem. Sed cur Regularibus , aut
alterius conditionis hominibus bonum similiter finem propo-
situm in petendis privilegiis non tribuamus ? Cur Univer-
tas Parisiensis tot favoribus à sancta Sede donata , similia be-
neficia cæteris invideat ? Cur verò supremum Ecclesiæ Pasto-
rem erga nos tantum fidelem , & prudentem dispensatorem ,
erga alios prodigum dissipatorem judicabimus ? Cur Cano-
num tantum nobis commodorum violatio , servitus intole-
randa reputabitur , minus commodorum dispensationem non
solum tanquam licitam , sed & ferè ut debitam impetrare eni-
temur ?

10. Fateor , & sæpè profitebor sanctis illis Ecclesiæ legi-
bus esse strictè inhærendum , quandiù gravissima causa recede-
re ab illis non cogit ; sed propter quosdam abusum potestatem
ipsam negandam non esse defendo , præsertim ab illis , qui
frequenter ad eam recurrunt.

C A P U T X.

De quibusdam aliis Scholæ Parisiensis Doctoribus.

1. **P**ost Gersonium , schisma inter Eugenium XVIII. Pa-
pam & Concilium Basileense , occasionem præbuit
scholæ Parisiensi sese in celebri illius Cancellarii doctrina
firmandi , ac nonnullis Doctoribus pro ea scribendi. Deinde
orto dissidio inter Julium II. summum Pontificem , & Lu-
dovicum XII. Franciæ Regem , Joannes Major , & Jacobus
Almain in Ludovici defensionem eandem doctrinam adhibue-
runt. Eam ferè sopitam initio hujus sæculi suscitavit Ed-
mundus Richerius ; alii identidem promoverunt , donec Il-
lustris-

Iustrissimi Præsules Parisiis congregati; sua declaratione, ac Regis brachio adversus renitentes invocato, eam ita stabilire conati sunt, ut ab ea nemo dissentire auderet, & ex modernis aliis eam palam profitentibus, aliis impugnare non audentibus, ad posteros tanquam indubitata transmitteretur.

2. Sed non defuerunt unquam in Gallia, nec in ipsa quidem schola Parisiensi, qui summi Pontificis causam tuerentur: & quæ veritatis vis est, sperandum est non defore, qui absque præjudicio, & privato affectu de rebus judicent, & contentis pollicitationibus, & minis, quod sentiunt, liberè promant.

3. Non est autem hic de singulis dicendum, qui prædictam doctrinam, vel propugnarunt, vel impugnarunt. Cùm enim ejus defensorum opuscula collegerit in suis vindiciis Edmundus Richerius, illa simul cum ejus Libello *de potestate Ecclesiastica, & politica* in libro nostro octavo recensimus: eorum autem, qui contra senserunt testimonia circa quamlibet propositionem referemus.

4. Sed non idem fuit omnium illius doctrinæ propugnatorum aut scopus, aut affectus. Quidam enim, alii aliis modestiùs, Patronorum tantùm seu Advocatorum personam sustinuerunt. Quidam nebulonum more pacem turbare studebant: alii injuriam sibi, ut putabant, illatam ulciscentes, dolorem hac ratione lenire conati sunt: alii vel eximii ingenii laudem, vel præmium aucupati sunt; alii, ut credere par est putabant obsequium se præstare Deo, ac veritati testimonium perhibere. Quæ autem, cujusque mens fuerit, Deus scit. Nobis judicare non licet, nisi quantum eorum verba, & stylus significant. Duorum tantùm, utpotè magis insignium specialis nunc temporis facienda est mentio, scilicet Edmundi Richerii in hoc capite, & Joannis Launoii in sequenti.

5. Ne quis autem putet nos temerè dixisse aliquos eam in partem pravo affectu impulsos, præmittendum est quod scribit Henricus Spondanus ad an. 1627, num. 2. occasione censuræ libri Antonii Santarelli. *Ceterùm, inquit, quoniam hæc Doctrinæ Sorbonicorum dissidia non aliunde procedebant, quam ex occultis schismatis*

M. C.

De
libertatib;
de GallianaCIII
731

136 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
tis feminibus, quæ à multis fovebantur; occasione inde sumta, Eminentissimus pietate, & doctrina Franciscus Cardinalis Rupifocaldus pro suo in conservacionem unionis Ecclesiæ, quam isti discerpere studebant, zelo, libellum scripsit in schismaticos, quem Regi dicavit, hortans, ut tanto malo auctoritate sua pre-
veniret.

6. Sed ad Richerium. Prodiit an. 1611. liber. De Ecclesiastica, & politica potestate suppressio auctoris nomine. Die nona Mensis Martii proximè sequentis damnatus est à Concilio Provinciæ Senonensis, Præside Illustrissimo Cardinali Perronio; Ob multas, verba sunt Decreti, quæ continet propositiones, expositiones, & allegationes falsas, erroneas, scandalosas, schismaticas, & ut sonant, hereticas. Simili censura notatus est die 24. Mensis Maii etiam proximè sequentis à Concilio Provinciali Aquenti, scilicet ut continens propositiones, allegationes, & doctrinas falsas, scandalosas, schismaticas, hereticas, & impietatem, gravemque errorem sapientes. Utrumque Decretum refertur à Patre Labbeo tom. ult. Conciliorum.

7. Condemnationem illam narrat Spondanus ad annum 1612. n. 3. & addit; Idemq; Richerius auctoritate Regiæ, & Decreti Facultatis depositus est à Syndicatu ejusdem Facultatis, quem gerebat. Fuere etiam multi, qui contra eundem libellum scripserunt: plenissimè consultavit Andreas Duvallius insignis Doctor Sorbonicus, & Regius Theologiæ Professor in Universitate Parisiensi primarius: haud tamen propterea cessante Richerius à suis MOLITIONIBVS, QUIBVS multos alios in suas partes allegit, cum VEHEMENTI SUSPICIONE SCHISMATIS. Illius libelli præcipuum fundamentum confutavit validissimè doctissimus Pater Petavius Aurelianensis à Societate Jesu Theologicorum Dogmatum tom. 3. lib. 13. cap. 14. 15. & 16.

8. Fuit etiam Romæ damnatus Richerii libellus, primum sine nomine auctoris, deinde nominato Autore, ut videre est in Decreto Sacræ Congregationis Indicis 2. Febr. an. 1622.

9. Illustrissimus Cardinalis Perronius in ea, quam habuit ad tres Ordines Regni Franciæ an. 1614. oratione; tacito Richerii nomine, illius consilium in curanda nova operum Gersonii, cum ejus effigie, cum elogiis, & inscriptionibus editione, detegit, quod scilicet Gersonius adversus Romanum Pontificem scripsisse videretur. Licet enim, ut diximus,
Cár.

Cardinalis Perronius de industria Richerii nomen subticuerit, prodit se ipsemet Richerius in suarum vindictiarum præfatione ad Lectorem his verbis; *Cardinalis Perronius eidem (Richerio) in Conventu trium Ordinum Regni Galliarum anno 1615. grandi vitio dedit, quod Joannis Gersonii Doctoris Christianissimi opera de integro novis typis excudi procurasset anno 1606.* Tot sunt in Gersonii vita ejus operibus editionis prædictæ præfixa, sententiæ in aliis Richerii operibus iisdem verbis repetitæ, ut tacente etiam Richerio stylus ipse satis eum indicasset.

10. Accusat autem Illustrissimus Purpuratus eum, vel eos (loquitur enim in numero plurali, fortè ut invidiam minuat) qui Gersonii opera de integro novis typis excudi procuraverant, quod Autores deinde fuerint propositionis illius, contra quam tum perorabat, quæque Romano Pontifici omnem prorsus jurisdictionem, tum directam, tum indirectam in temporalia Regum adimebat; Cum antea, scilicet tempore Henrici III. Franciæ Regis, quando bellis civilibus flagrabat Gallia, ipsi quasi antesignani, aut potius faeces extitissent seditiosæ doctrinæ, quam adversus Regem defendebant, & vulgabant in thesibus disputatis ac typis excusis. Ex quibus thesibus duas istas refert; „Certissimum est „comitia, seu status de jure Divino, ac naturali Regibus „esse superiores. Licitum fuit cunctis Franciæ populis arma „capere adversus tyrannum, quo nomine intelligebant Henricum III. Addit autem prædictus Cardinalis, putasse illos culpam posse diluere, si ad alteram partem, & quidem extremam se transferentes in summum Pontificem stylum converterent, ac decertarent.

11. Qua in re, subjungit idem Cardinalis, quoniam cum hostibus Ecclesiæ consentiebant, aut saltem propè ad illos accedebant, multos nacti sunt adjuutores, ac fautores, à quibus inducti sunt, ad emittenda, prætextu obsequii Regi præstandi, schismatis semina. Undè constat quam parum famæ suæ consulant, qui à Richerio præsidium accersunt.